

TakingITGlobal Türkçe Tercüme ve Stil Kılavuzu

Merhaba!

TakingITGlobal (www.takingitglobal.org) websitesinin Türkçe tercümesine katkıda bulunduğunuz için mutluyuz. 2004 yazı itibariyle Fransızca versiyonuyla çevrimiçi olan ve şu an 7 dilde faaliyette bulunan TIG'in Türkçe versiyonu, Türkçe konuşan gençlere daha kapsamlı bir şekilde ulaşabilmek ve TIG'in sunduğu olanaklardan ve araçlardan daha iyi, sağlıklı bir şekilde faydalanabilmelerini sağlamak için yardımcı olacak.

Bu kılavuzda TIG'in **Tercüme Aracı** ve **Düzenleme Aracı** hakkında bilgiler; tercüme etmekte yardımcı olacak **Çeviri Tavsiyeleri**; TIG'de sıkça kullanılan **TIG Terimleri (Ek A)**, **Teknik Terimler (Ek B)** ve **Uluslararası Terimler'in (Ek C)** Türkçe karşıtını ve internette bulunan bazı **sözlüklerin web adreslerini (Ek D)** bulabilirsiniz.

Bu projeye inancınız ve katkılarınız için teşekkürler.

İyi çalışmalar!

Bahar Emec, Turkish Language Coordinator

* Bu kılavuz Axel Fielding'in *TakingITGlobal en Français: A How-To Translation Guide* kılavuzunu temel olarak hazırlanmıştır. Hazırlama aşamasında yardım ve fikirlerinden dolayı ve sabırlı oldukları için Güldem Zeybek ve Aytaç Tazegül'e teşekkür ederim.

Başlangıç

Çalışmalara başlamadan önce TakingITGlobal'ın kim olduğu, amacı, iletmek istediği mesajı, web sitesinin sunumu, kullandığı dil ve gençlerle kurduğu iletişimi anlamak için www.takingitglobal.org sitesini dolaşmanızı, bazı bölümlerini okumanızı öneririz. Bu, tercümelerinizde nasıl bir yaklaşım uygulamanız gerektiğini anlamakta sizlere yardımcı olacaktır.

Tercüme ederken tek bir sözlük kullanmayıp internetteki kaynaklardan ya da sözlüklerinizden yararlanmayı tercih edin. Bir çok İngilizce terim Türkçe'ye yeni ve Türkçe karşıtını bulmak zor olabilir. Bunun için internetteki sözlüklere veya www.lexicool.com gibi Sözlük Rehberlerine danışın. www.lexicool.com sitesinde internetteki bazı çift dilli ve çok dilli genel ve özel alanda bulunan sözlükleri bulabilirsiniz. Ayrıca bu kılavuzun *Ek D* bölümünde internette bulunan bazı sözlüklerin web adreslerini de bulabilirsiniz.

Tercüme Aracı (Translate Tool)

Bu araç, tercüme için onaylanmış üyelerin siteye girip <http://translate.takingitglobal.org> sayfasından siteyi tercüme etmelerini sağlar.

1. Üyeler ister Ana Bilgileri (örneğin Diller, Ülkeler, Bölgeler) ister belirli bir sayfayı (Tartışma Forumları, Seçkin Temalar, vb) tercüme edebilirler. Düzenli bir yaklaşım sağlamak için belirli sayfaların tercümesi belirlenmiş üye takımları tarafından yapılması daha uygundur. (Bunun için tercüme takımının mail grubundaki mesajları takip edin.) "Specific Page" bölümünde kullanılan değişik renkler bu bölümdeki sayfaların ne kadarı tercüme edilmiş onu belirtir.

2. Tercüme ederken özel HTML kodlarının (içinde yazı bulunan bu < > işaretler veya şu işaretlerin []) aynı kalması ve tercüme etmeden, aynen aktarılması şarttır. *Bununla ilgili her sayfanın başında şu yazıyı göreceksiniz:*

Remember, keep all text/symbols between the following tags the same: [and], { and }, or < and >. **(BOLD RED)** If these HTML and special tags are changed in translation, it will affect the coding of the site.

Bu notun anlatmaya çalıştığı, Kırmızı ve Kalın harflerle yazılmış şeylerin aynı şekilde tercüme aktarılması gerektiğidir.

Örnek 1:

Click **[a0]**here**[/a]** to return to the thread

Tercüme ederken kırmızı bölümler AYNI bırakılmalı:
Konu Başlığına geri dönmek için **[a0]**burayı**[/a]** tıklayın

Örnek 2:

Visit your ****country site****

Tercüme ederken kırmızı bölümler AYNI bırakılmalı:
****Ülke sitenizi**** ziyaret edin

Kırmızı ve Kalın harfle **yazılmamış** herşeyi Türkçeye tercüme ediniz. Sadece Kırmızı ve Kalın olan bölümleri aynen aktarınız (bunlar HTML kodları ve bu kodların tercüme bölümünde de bulunması lazım. O yüzden aynen olduğu gibi, tercüme etmeden aktarılmaları gerekmektedir).

Bununla ilgili bir diğer örneği *Ek E* bölümünde bulabilirsiniz.

3. Eğer bir üye tercüme edemediği bir kelime veya cümleyi atlarsa, bu atlanan kelime veya cümle sonraki kelime setlerinde tekrar üyenin önüne çıkmaz, birisi "Clear Skipped Phrases" komutunu tıklayınca kadar saklanır.
4. Bir üye, tercüme yaparken, çalıştığı cümleler otomatik olarak "In Progress Phrases" diye işaretlenecektir. Yani diğer üyeler bu sayfaları aynı zamanda tercüme edemez. Diğer üyelerin bu sayfayı tercüme edebilmesi için "Clear In Progress Phrases" komutu tıklanması gerekmektedir.
5. TIG tercüme grubunda bulunan üyeler Türkçe'ye tercüme edilmiş bölümleri <http://tr.takingitglobal.org> sayfasında görebilirler.
6. Tercüme Aracını kullanırken saklama komutunu sıkça kullanmayı unutmayın. Bu komutu sayfayı bitirmeden de kullanabilirsiniz. Böylece teknik bir sorun çıktığı halde tercüme etmiş olduğunuz bölümleri kaybetmemiş olursunuz.

Düzenleme Aracı (Edit Tool)

Tercüme grubundaki üyeler kendi tercüme ettikleri cümleleri düzenleyebilirler. Belirli üyelerin (Editörler) bütün tercüme edilmiş cümleleri düzenleme yetkisi vardır. Bu üyeler tercümelemlerin doğru ve uyumlu olmasını sağlamak

için düzenlemeler yapabilir. Eğer İngilizceniz ve Türkçeniz yeterli ise ve Editör olmak istiyorsanız lütfen Bahar'a danışın. (bahar@takingitglobal.org).

Çeviri Tavsiyeleri

- 1) Türkçe versiyon hazırlamak:** TakingITGlobal'ı sadece İngilizce'den Türkçe'ye tercüme etmek yerine sitenin Türkçe bir versiyonunu hazırlamak istiyoruz. Burada amaç her şeyi kelimesi kelimesine tercüme etmekten çok, verilen mesajların anlamını saptırmadan en iyi şekilde ifade eden bütünsel bir çeviri yapmak.
- 2) Bağdaşım önemli:** Tercüme edilen kelimeler'den Emir Kipi (imperative) ve Mastar'ın (infinitive) kullanımına kadar çeviriler bütün sitede uyumlu ve tutarlı olmalı. Mesela İngilizce'de emir kipi (imperative) ve mastar (infinitive) aynıdır. Genel olarak, en uygun çeviri Emir Kipini kesin ifadelerde kullanmaktır (örneğin "Join Discussion" – Tartışmaya Katılın)
- 3) Teknik Terimler sözlüğünü kullanın:** Çoğu kelimeler teknik olduğu için tahmin etmek yerine Teknik Sözlüklere danışın. Örneğin <http://www.belgeler.org/sozluk/entr.html> gibi bir çok Bilişim, Bilgisayar, İnternet ve Teknik Terimleri Sözlüğü internette bulunmaktadır. (*Ek D* bölümünde bazı sözlüklerin web adreslerini bulabilirsiniz).
- 4) Emin olmadığınız cümleleri atlayın:** Eğer bir cümlede veya terimin tercümesinde emin değilseniz, bu cümle veya terimi atlayın ve başkalarının bu bölümleri tercüme etmesine izin verin.
- 5) Tercüme eden diğer üyelerle iletişim kurun:** Sizden başka kim Türkçe tercümede yardım ediyor? Diğer tercüme eden üyelere sorun veya danışın, önerilerde bulunun. Bu üyelerin TIG'deki Profillerine bakın ve birlikte çalışın. Bunun için de Türk Tercüme mail grubunu kullanabilirsiniz (Turkish TIG mail grubu). Buraya çalışmalarınızla ilgili güncellemeler, yardım edebilecek bilgiler ve dosyalar ekleyebilirsiniz.
- 6) Büyük ve küçük harflerin kullanımı:** Büyük ve küçük harfleri ve HTML kodlarını orjinal yazıda kullanıldığı gibi tercümelere aktarın.
- 9) Türkçe Karakterler:** Tercümelerde lütfen 100% Türkçe karakterler kullanın.
- 10) Hitab:** İngilizce'de "Sen" ve "Siz" aynı olduğu için, Türkçe'ye tercümede "Siz" hitabının kullanılmasına dikkat edin.
- 11) Arama motorları:** Sözlük kullanarak Türkçe karşıtını bulamayabileceğiniz kavram, olgu veya organizasyonlar için doğru tercüme için google.com.tr arama motorunu kullanarak bulabilirsiniz:

Mesela "Sustainable Energy" mevzusunun Türkçe karşıtı için şöyle girdim (ve arama için "Türkçe sayfalar" seçeneğini sectim): "*sustainable engergy*" *enerji*

"Sustainable" için Türkçe karşıtı bilmiyordum, ama "enerji" teriminden emin olduğum için böyle arama yaptım ve Google'ın verdiği sonuçlardan bu mevzunun Türkçe'de "Sürdürülebilir Enerji" olarak tanımlandığını anladım.

Mesela bir de şöyle bir arama yaptım (yine google.com.tr'de "Türkçe sayfalar" seçeneğini seçerek): "*Digital divide*" *dijital*

"Divide" için Türkçe karşıtı bilmiyordum, ama "dijital" teriminden emin olduğum için böyle arama yaptım ve Google'ın verdiği sonuçlardan bu mevzunun Türkçe'ye en çok "Dijital uçurum" olarak tercüme edildiğini gördüm. Diğer kullanılan tanımlamalar: "Sayısal uçurum" ve "Bilgi açığı." Ama en çok "Dijital uçurum" diye geçiyor.

Tercüme için bağlam önemli olduğu için arama motorlarını kullanma yöntemi tercüme işini bayağı kolaylaştıracak ve kullanılan terimlerin geçerliliğini doğrulamakta yardımcı olacaktır.

EK A (APPENDIX A) TIG TERİMLERİ

Country Sites	Ülke sayfaları
Creating Local Connections (CLC)	Yerel Bağlantılar Kurmak
Digital Opportunities	Dijital Olanaklar
Discussion Boards	Tartışma Forumları
Discussion Posts	Konu Mesajları
Discussion Thread	Konu Başlığı
Enable (verb)	Mümkün kılmak
Expression	İfade
Express Yourself	Kendinizi İfade Edin
Featured Members	Seçkin Üyeler
Featured Themes	Seçkin Temalar
Feedback	Geribildirim
Flash Map	Flash Harita
Foster (verb)	Teşvik etmek
Forums	Forumlar
Get involved	İştirak edin
Global Gallery	Global Galeri
Global Online Network	Global Çevrimiçi Ağ
Global Youth Action Network	Global Gençlik Aksiyon Ağı
Human Rights	İnsan Hakları
Indigenous people	Yerli halk
Inspire, Inform, Involve	Esin, Bilgi, Katılım (Esinlenmek, Bilgilenmek, Katılmak) (Esinlen, Bilgilen, Katıl)
<i>TakingITGlobal - Inspire, Inform, Involve</i>	<i>TakingITGlobal - Esin, Bilgi, Katılım</i>
Make a difference	Fark Yaratın
Make Connections	Bağlantılar Kurun

Monthly Themes	Aylık Temalar
On-line	Çevrimiçi
On-line Community	Çevrimiçi Topluluk
Open Forum	Açık Oturum
Opportunities	Olanaklar
Panorama On-line Publication	Çevrimiçi Panorama Dergisi
Posts	Mesajlar
Project Profile	Proje profili
Showcase (verb)	Sunmak
Status	Statü
Submit (verb)	Göndermek
Take Local Action	Yerel Harakete Geçin
TIGed	TIGeğitim
TIG Messenger	TIG Messenger
TIG Opps	TIG Olanakları
TIG Spotlight	TIG Spotlight
Updates	Güncellemeler

EK B (APPENDIX B) TEKNİK TERİMLER

Advanced Search	Detaylı Arama
Attachment	Eklenti
Backbone	Omurga
Back-up	Yedekleme
Back-up Device	Yedekleme Aygıtı
Back-up File	Yedek Dosya
Bandwidth	Band genişliği
Break	Kesme, Ara verme
Browser	Tarayıcı
Converter	Dönüştürücü
Cyberspace	Siber uzay
Domain	Etki alanı
Download	İndirmek
Edit (verb)	Düzenlemek
Favourites	Favoriler
Firewall	Kalkan
Header	Başlık
Home Page	Ana Sayfa
Host	Ana sistem
Hypertext	Hypertext
Hyperlink	Hyperlink
ICT (Information and Communication Technologies)	BİT (Bilgi İletişim Teknolojileri)
Login	Oturum aç
Logout	Oturumu kapat
Member	Üye

Message Box	Mesaj kutusu
Messenger	Messenger
Moderator	Moderatör
Net Generation	İnternet Nesli
Network	Ağ
Operator	İşleç
Options	Seçenekler
Page Setup	Sayfa Düzeni
Pop-up Window	Açılır Pencere
Pixel	Piksel
Portal	Portal
Quick Access	Hızlı Erişim
Real Time	Gerçek Zaman
Reboot	Yeniden yüklemek
Reset	Sıfırlamak, Yeniden Başlatmak
Router	Yönlendirici
Search Engine	Arama motoru
Settings	Ayarlar
Scanner	Tarayıcı
Sign up	Kaydolun
Sitemap	Site haritası
Technology enhanced	Teknoloji destekli
Thread	İzlek
URL	Web adresi
User	Kullanıcı
Username	Kullanıcı adı
Word processor	Yazı işleci

EK C (APPENDIX C) ULUSLARARASI TERİMLER

Better World Campaign	Better World Campaign
Capacity building	Kapasite geliştirme
Civil society	Sivil toplum
Commonwealth Plan of Action for Youth Empowerment (to the year 2005)	Gençleri Güçlendirmek için Commonwealth Aksiyon Planı (2005'e kadar)
Community service	Toplum hizmetleri
Consumption	Tüketim
Digital divide	Dijital uçurum
Earth summit	Yeryüzü Zirvesi
Empowerment	Güçlendirme
Environmental literacy	Çevre Eğitimi
Eradication of poverty	Yoksulluğun Yok edilmesi
Gender mainstreaming	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yerleştirilmesi
Gender Issues Unit	Toplumsal Cinsiyet Konuları Ünitesi
Gender Mainstreaming Department	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yerleştirilmesi Departmanı
Girls' education	Kızların Eğitimi
Global Forum on Sustainable Energy	Küresel Sürdürülebilir Enerji Forumu
Global partnership for development	Kalkınma için Küresel İşbirliği
Global Teaching and Learning Project	Küresel Öğretme ve Öğrenme Projesi
Human development	İnsani Kalkınma
International Media Colloquium on Literacy	Okur Yazarlık için Uluslararası Medya Kolokyumu
Learning for all	Herkes için öğrenme
Learning Network for Empowerment and Participation	Güçlendirme ve Katılım için Öğrenme Ağı
MDGs (Millennium Development Goals)	BKH (Binyıl Kalkınma Hedefleri)

Millennium Development Goals	Binyıl Kalkınma Hedefleri
ICT Task Force	BİT Çalışma Kolu
International Bureau of Education	Uluslararası Eğitim Bürosu
International Women's Rights Action Watch	Uluslararası Kadın Hakları Eylem Gözlem Örgütü
Literacy campaign	Okur Yazarlık Kampanyası
Model United Nations	Model Birleşmiş Milletler
National technology needs assessment	Ulusal teknoloji ihtiyaç analizi
Outreach activity	Outreach aktivitesi
Outreach campaign	Outreach kampanyası
Outreach services	Outreach hizmetleri
Outreach training	Outreach Eğitimi
Political Empowerment Program	Politik Güçlendirme Programı
Poverty	Yoksulluk
Poverty Action Fund	Yoksulluk Aksiyon Fonu
Promotion of gender equality	Kadın-Erkek eşitliğinin desteklenmesi
Reconciliation	Uzlaşma
Regional Gender Program	Bölgesel Kadın-Erkek Eşitliği Programı
Sustainable development	Sürdürülebilir kalkınma
Technological literacy	Teknoloji Okur-yazarlığı
Women's Rights	Kadın Hakları
Women's Economic Empowerment Program	Kadınları Ekonomik Açıdan Güçlendirme Programı
UNESCO Institute for Education	UNESCO Eğitim Enstitüsü
Workshop on Gender Sensitization	Toplumsal Cinsiyet konusunda Duyarlılaştırma atölye çalışması
World Campaign for Universal Literacy	Evrensel Okur-yazarlık için Dünya Kampanyası
World Education	Dünya Eğitimi
World Electronic Media Forum	Dünya Elektronik Medya Forumu

World Literacy Program	Dünya Okur Yazarlık Programı
World Summit on the Information Society	Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi
Youth Caucus	Gençlik Kurulu
Youth employment	Gençlik İstihdamı
Youth empowerment	Gençlik güçlendirme
Youth empowerment for the new millennium	Yeni Binyıl için gençlik güçlendirme
Youth empowerment strategy	Gençlik güçlendirme stratejisi

EK D (APPENDIX D) İNGİLİZCE-TÜRKÇE SÖZLÜKLER

Lobicilik ve Uluslararası İlişkiler Sözlüğü:

<http://www.lobicilik.com/Sozluk.htm>
<http://www.lobicilik.com/TurkceSozluk.htm>

Avrupa Birliği Genel Terimler Sözlüğü:

<http://www.la21turkey.net/dl/absozluk.doc>

Ekonomi Terimleri Sözlüğü:

<http://www.msxlabs.org/forum/ekonomi/>

Turizm Sözlüğü (uluslararası birlikler ve terimler dahil):

<http://www.turizmdebusabah.com/sozluk/>

Dünya ülkeleri, resmi isimler ve başkentler Sözlüğü:

<http://www.geonames.de>

Felsefe Sözlüğü:

http://www.6dtr.com/1.php?dosya=FELSEFE/Sozlukler/turkce_ingilizce.htm

Bilişim, Bilgisayar, İnternet ve Teknik Terimleri Sözlüğü:

<http://www.belgeler.org/sozluk/entr.html>
<http://www.bir.net.tr/terms.asp>
<http://www.bilisimterimleri.com/>
<http://www.tekniksozluk.com>
http://www.kde.org.tr/index.php?option=com_glossary

Terimler, Kısa Cümleler ve Tercüme Sorularınızı buraya yöneltebilirsiniz:

<http://www.proz.com/wts>
<http://www.proz.com/kudoz>

Söz, özdeyiş, genel ve özel terimler Sözlüğü:

<http://www.worldbull.gen.tr/sozluk/index.html>

Sözlük Rehberi:

www.lexicool.com

Bazı Genel Sözlükler:

<http://www.seslisozluk.com>
<http://www.websters-online-dictionary.org>
<http://www.turkcebilgi.com/Ansiklopedi/>
<http://www.mydictionary.de/>
<http://www.sozluk.web.tr/>
<http://www.zargan.com>
<http://www.turkishdictionary.net/>
<http://www.hazar.com/>
<http://www.onlineturkish.com/dictionary.asp>
<http://www.ectaco.co.uk/English-Turkish-Dictionary>

EK E (APPENDIX E) Kırmızı ve Komik İşaretler Hakkında:

Şu (<) işaret açıldığında kapanıncaya kadarki alanlarla oynamayın. Örnek: <bu işaret şu an açık ve içinde ne yazarsam yazayım, ne işaretler kullanırsam kullanayım bunlar hep tercüme edilmeden aynen AKTARILACAK. şimdi işareti kapatacağım. kapatıyorum>Şimdi işaret açılıp kapanmış oldu, yani burda yazdıklarımı tercüme ederek aktarmalısınız<şimdi yine işaret açtım, yani tercüme etmeden aktarın. Kapatıyorum şimdi>

Bazen HTML kodlarını kırmızı renkte göremeyebilirsiniz. Mesela şöyle bir parçayla karşılaşabilirsiniz:

```
<br><strong>TakingITGlobal Headquarters</strong><div style="float:right;padding:10px">  
</div>
```

19 Duncan Street, Suite 505
Toronto, Ontario, M5H 3H1
Canada

Telephone: +1 (416) 977-9363
Fax: +1 (416) 352-1898
E-mail: info@takingitglobal.org

Online community feedback, lost password requests etc, should be emailed to memberservices@takingitglobal.org

Enquiries related to jobs, internships or volunteering should be directed to jobs@takingitglobal.org

Yukarıdaki örnekte aynen aktarılması gereken yerleri kırmızı yaptım:

```
<br><strong>TakingITGlobal Headquarters</strong><div style="float:right;padding:10px">  
</div>
```

19 Duncan Street, Suite 505
Toronto, Ontario, M5H 3H1
Canada

Telephone: +1 (416) 977-9363
Fax: +1 (416) 352-1898
E-mail: info@takingitglobal.org

Online community feedback, lost password requests etc, should be emailed to memberservices@takingitglobal.org

Enquiries related to jobs, internships or volunteering should be directed to jobs@takingitglobal.org